

การศึกษาการมองสภาพของสังคมเยอรมันตะวันตกในนวนิยาย
เรื่อง

แคร์ เกทไฮลเท อิมเมล ของ คริสตา วอลฟ กับ ที เออลา
ของ แฮร์มานน์ คานท์

นางณอมนวล โอเจริญ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษิตตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต
แผนกวิชาภาษาตะวันตก

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2520

15816498

Die Sicht der westdeutschen Gesellschaft
in Christa Wolfs Roman "Der geteilte Himmel"
und Hermann Kants Roman "Die Aula"

Frau Thanomnuan O'charoen

Diese These erfüllt einen Teil der Anforderungen
zur Erlangung des Magistergrades
der Philosophischen Fakultät
Abteilung für Westliche Sprachen
Graduiertenschule
Chulalongkorn Universität

1977

Angenommen von der Graduate School, Chulalongkorn
Universität als Teil-Erfüllung der Prüfungsbedingungen
für den Grad des Master of Arts.

..... *Visid Prachuabmoh*

(Professor Visid Prachuabmoh)

Dekan

Prüfungs-Kommission : *Volkert Jung* Vorsitzender

(Herr Volkert Jung)

..... *Peter Münder* Hauptgutachter

(Dr. Peter Münder)

..... *P. Srikiew* Mitglied

(Frau Pusadi Srikiew)

Hauptgutachter : Dr. Peter Münder

Copyright 1977

by

The Graduate School

Chulalongkorn University

Titel der Arbeit : Die Sicht der westdeutschen
Gesellschaft in Christa Wolfs Roman
"Der geteilte Himmel" und Hermann
Kants Roman "Die Aula"

von : Frau Thanomnuan O'charoen

Fachrichtung : Westliche Sprachen(Deutsch)

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาการมองสภาพของสังคมเยอรมันตะวันตก ในนวนิยาย
เรื่อง แคว์ เกไทลเท อิมเมล ของ คริสตา วอลฟ กับ
คี เออลา ของ แอร์มานน์ คานท์
ชื่อ นาง ฤนอมนวล โอเจริญ แผนกวิชาภาษาตะวันตก (เยอรมัน)
ปีการศึกษา 2520

บทคัดย่อ

เมื่อสงครามโลกครั้งที่สองสิ้นสุดลงนั้น ประเทศเยอรมันได้แตกแยกออกเป็น 2 ประเทศ คือ สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน (เยอรมันตะวันตก) และ สาธารณรัฐประชาธิปไตยเยอรมัน (เยอรมันตะวันออก) ลักษณะการปกครอง เศรษฐกิจ และสังคมที่แตกต่างกัน มีผลสะท้อนให้รูปแบบของวรรณคดีในสองประเทศนั้นแตกต่างกันไป กล่าวคือในขณะที่วงการวรรณคดีในเยอรมันตะวันตก สามารถพัฒนาความคิดได้อย่างอิสระ ทางรัฐบาลของเยอรมันตะวันออกก็ได้พยายามที่จะใช้วรรณคดีที่เกิดขึ้นใหม่เป็นเครื่องมือของคนที่พยายามบีบบังคับให้นักเขียนเขียนในแนวที่ตนต้องการ เท่านั้น และสิ่งที่น่าสนใจอย่างยิ่งคือ ในวรรณคดีของประเทศเยอรมันตะวันออกมักจะเสียดสี และกล่าวร้ายคนในสังคมเยอรมันตะวันตกอยู่เป็นประจำ

เนื่องจากผู้เขียนเคยศึกษาที่ประเทศเยอรมันตะวันตก ได้เห็นและเรียนรู้สภาพของสังคมเยอรมันตะวันตกด้วยตนเองมาแล้ว ผู้เขียนมีความคิดเห็นว่า วรรณคดีของประเทศเยอรมันตะวันออกมีลักษณะการเขียนเขาช่างตนเอง และปราศจากข้อเท็จจริง จึงได้ศึกษาและวิเคราะห์นวนิยายของเยอรมันตะวันออก 2 เรื่อง คือ เรื่อง แคว์ เกไทลเท อิมเมล ของ คริสตา วอลฟ และ คี เออลา ของ แอร์มานน์ คานท์ ซึ่งเป็นที่รู้จักดีในประเทศเยอรมันตะวันตกและตะวันออก ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนความคิดของผู้เขียนดังกล่าวข้างต้น
งานวิจัยนี้ประกอบด้วย 3 บทใหญ่ ในบทแรกผู้เขียนจะวิจารณ์การมองสภาพของสังคมเยอรมันตะวันตก ในนวนิยายเรื่อง แคว์ เกไทลเท อิมเมล

(ii)

ของ คริสตา วอร์ฟ ในตอนสุดท้ายของบทแรกนั้นจะวิเคราะห์ภาษาและแนวการเขียนของนวนิยายเรื่องนี้ด้วย

ในบทที่ 2 ผู้เขียนจะวิจารณ์นวนิยายเรื่อง คี เออลา ของ แอร์มานน์ คานท์ในแนวเดียวกันกับการวิจารณ์ในบทแรก

ในตอนสุดท้าย ผู้เขียนจะเปรียบเทียบนวนิยายทั้งสองในแง่การมองสภาพของสังคมเยอรมันตะวันตก และหาข้อสรุปว่า นวนิยายทั้งสองเล่มนี้ ได้มองสภาพสังคมตะวันตกเหมือนกันหรือ ต่างกันเพียงใด และนึกไปจากข้อเท็จจริงอย่างไรบ้าง

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Titel der Arbeit Die Sicht der westdeutschen Gesellschaft
in Christa Wolfs Roman "Der geteilte Himmel"
und Hermann Kants Roman "Die Aula"
Name Fr. Thanomnuan O'charoen
Department Abteilung für Westliche Sprachen
Akademisches Jahr 1977

Zusammenfassung

Die Tatsache, daß Deutschland zweigeteilt ist und es infolgedessen verschiedene Literaturen der beiden deutschen Nationen gibt, muß man akzeptieren. Da die DDR-Literatur dem Verfasser dieser Arbeit verhältnismäßig neu und darüberhinaus in Thailand im Vergleich zur westdeutschen Literatur äußerst unbekannt ist, ermöglicht diese Untersuchung, einen für uns neuen Bereich der modernen Weltliteratur kennen und beurteilen zu lernen.

Bei der Untersuchung der Arbeit gehe ich induktiv vor. Ich untersuche die beiden Werke zunächst getrennt, zuerst Christa Wolfs Erzählung und danach Hermann Kants Roman. Zuletzt folgt eine Stellungnahme, um zu zeigen, wie einseitig und stereotyp oder wie differenziert die beiden Werke den Westen darstellen.

Die Arbeit besteht aus drei Teilen. Im ersten Teil wird Christa Wolfs Erzählung "Der geteilte Himmel" untersucht. Die Untersuchung geht von allgemeinen Vorbemerkungen aus. Danach werden die Sprache und der Stil

Christa Wolfs auf ihre Funktionalität hin analysiert. Am Schluß des ersten Teiles beschränke ich mich auf die Darstellung der westdeutschen Gesellschaft in dieser Erzählung.

Der zweite Teil befaßt sich mit der Untersuchung von Hermann Kants Roman "Die Aula". Bei der Untersuchung dieses Romans gehe ich genauso vor wie im ersten Teil.

Die Stellungnahme zu den Werken und der Vergleich beider Werke nach den drei Gesichtspunkten Sprache und Stil, Figurenanalyse und Darstellung der westlichen Welt werden im dritten Teil erarbeitet.

.....

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

VORWORT

Die vorliegende Arbeit will den thailändischen Lehrern und Studenten die Unfreiheit der Schriftsteller in der DDR und ihre negative Wirkung auf die Literatur zeigen.

Die Anregung zu dieser Arbeit gab Fr.Dr.Pflaum, die 1974-1976 an der Chulalongkorn Universität unterrichtete. Sie hat diese Arbeit am Anfang durch tatkräftige Hilfe unterstützt. Hier möchte ich ihr dafür danken. Den entscheidendsten Anteil der Belege für die Arbeit bekam ich von Frau Dr. Ampha Otrakul, die das Material an der Universität Hamburg in mühevoller Kleinarbeit beschaffte. Ihr bin ich zu besonderem Dank verpflichtet. Mein Dank gilt auch Herrn Jung, der die Arbeit mit wertvoller Kritik unterstützt hat.

Besonderer Dank gebührt vor allem dem Betreuer der Arbeit Dr. P. Münder, dem DAAD-Lektor an der Chulalongkorn Universität, der mit seiner Mühe und mit seinem intensiven und kritischen Interesse bei der Arbeit geholfen hat. Ich hoffe, daß diese Arbeit den Thailändern dazu dient, die neue deutsche Literatur mit kritischen Augen zu lesen.

Inhaltsverzeichnis

	Seite
Zusammenfassung (thai)	i
Zusammenfassung (deutsch)	iii
Vorwort	v
1. Einleitung	1
2. Untersuchung von Christa Wolfs "Der geteilte Himmel"	4
2.1 Allgemeine Vorbemerkungen zur Erzählung "Der geteilte Himmel"	4
2.2 Sprache und Stil Christa Wolfs in "Der geteilte Himmel"	6
2.3 Inhaltliche Untersuchung: Die Darstellung der westdeutschen Gesellschaft in der Erzählung "Der geteilte Himmel"	13
2.3.1 Charakterisierung der beiden Hauptgestalten	13
2.3.2 Analyse positiver Neben- gestalten	20
2.3.3 Analyse negativer Neben- gestalten	24
2.3.4 Das Motiv der Republik- flucht in der Erzählung "Der geteilte Himmel"	27

	Seite
3. Hermann Kants Roman "Die Aula"	30
3.1 Allgemeine Vorbemerkungen zum Roman "Die Aula"	30
3.2 Aufbau und Erzählperspektive des Romans "Die Aula"	32
3.3 "Die westliche Welt" im Roman	35
3.3.1 Analyse der Figuren	35
3.3.2 Republikflucht	44
3.3.3 Ökonomie und Werbung im Westen	46
3.3.4 Überspanntheit und Hilf- losigkeit des Individuums im Westen	50
4. Vergleich der beiden Werke	53
4.1 Erster Abschnitt :Stil und Sprache	53
4.2 Zweiter Abschnitt:Analyse der "Figuren"	63
4.3 Dritter Abschnitt:Die Darstellung der westlichen Welt	67
5. Schlußbetrachtung	75
Literaturverzeichnis	77
Lebenslauf	80